

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 21. oktoober 2022
(OR. en)

13693/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0329(NLE)

TRANS 651
COWEB 120
ELARG 87

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	21. oktoober 2022
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 536 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees seoses piirkondliku juhtimiskomitee töökorra ja personalieeskirjade muutmisega ning lepituskomitee menetluseeskirjade ja transpordiühenduse alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavate vaidluste lahendamise eeskirjade kehtestamisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 536 final.

Lisatud: COM(2022) 536 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 21.10.2022
COM(2022) 536 final

2022/0329 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees seoses piirkondliku juhtimiskomitee töökorra ja personalieeskirjade muutmisega ning lepituskomitee menetluseeskirjade ja transpordiühenduse alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavate vaidluste lahendamise eeskirjade kehtestamisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel transpordiühenduse asutamise lepinguga (edaspidi „leping“) loodud piirkondlikus juhtimiskomitees võetav seisukoht seoses piirkondliku juhtimiskomitee töökorra muutmise ning lepituskomitee menetluseeskirjade ja transpordiühenduse sekretariaadi suhtes kohaldatavate vaidluste lahendamise eeskirjade kehtestamisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Transpordiühenduse asutamise leping

Albaania Vabariik, Bosnia ja Hertsegoviina, Põhja-Makedoonia Vabariik, Kosovo,* Montenegro ja Serbia Vabariik ratifitseerisid lepingu 1. mail 2019. Euroopa Liit on lepingu osaline, olles võtnud 4. märtsil 2019 vastu nõukogu otsuse transpordiühenduse asutamise lepingu sõlmimise kohta¹. Leping jõustus 1. mail 2019.

2.2. Piirkondlik juhtimiskomitee

Lepingu artikliga 24 loodud piirkondlik juhtimiskomitee vastutab lepingu haldamise eest ja tagab lepingu nõuetekohase rakendamise. Selleks annab piirkondlik juhtimiskomitee soovitusi ja võtab vastu otsuseid lepinguga ettenähtud juhtudel. Piirkondlik juhtimiskomitee teeb eelkõige järgmist:

- a) valmistab ette ministrite nõukogu tööd;
- b) otsustab tehniliste komiteede moodustamise üle;
- c) annab soovitusi ja võtab vastu otsuseid vastavalt lepingule;
- d) võtab uute ELi õigusaktide vastuvõtmise korral asjakohaseid meetmeid, eelkõige lepingu I lisa muutmise teel;
- e) nimetab pärast ministrite nõukoguga konsulteerimist ametisse alalise sekretariaadi direktori;
- f) võib ametisse nimetada ühe või mitu alalise sekretariaadi asedirektorit;

* See nimetus ei piira Kosovo staatust käsitlevaid seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

¹ Nõukogu 4. märtsi 2019. aasta otsus (EL) 2019/392 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 71, 13.3.2019, lk 1).

- g) kehtestab alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavad eeskirjad;
- h) võib teha otsuse eelarvesse tehtavate sissemaksete läbivaatamise kohta;
- i) võtab vastu transpordiühenduse aastaeelarve;
- j) võtab vastu otsuse, milles täpsustatakse eelarve täitmise ning raamatupidamisarvestuse esitamise, auditeerimise ja kontrollimise menetlust;
- k) teeb otsuseid lepinguosaliste vahel tekkinud vaidluste kohta;
- l) võtab vastu üldpõhimõtted, mille alusel antakse juurdepääs lepinguga või selle alusel loodud organite valduses olevatele dokumentidele;
- m) võtab vastu aastaaruandeid, et anda ministrite nõukogule ülevaade üldvõrgu rakendamisest;
- n) määrab teatavate liidu õigusaktide puhul kindlaks tähtjad ja viisid, mida Kagu-Euroopa osalisriigid peavad kõnealuste õigusaktide ülevõtmisel järgima.

Piirkondlikku juhtimiskomiteesse kuulub iga lepinguosalise üks esindaja ja üks asendusliige. Vaatlejana võivad osaleda kõik ELi liikmesriigid. Piirkondlik juhtimiskomitee teeb otsuseid ühehäälselt.

2.3. Piirkondliku juhtimiskomitee kavandatavad aktid

Nõukogu otsuse eelnõu on seotud otsustega, mille piirkondlik juhtimiskomitee kavatseb vastu võtta oma töökorra muutmise, personalieeskirjade muutmise ning lepituskomitee üksikasjalike menetluseeskirjade ja transpordiühenduse alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavate vaidluste lahendamise eeskirjade kehtestamise kohta.

Transpordiühenduse personalieeskirjade (vastu võetud piirkondliku juhtimiskomitee 5. juuni 2019. aasta otsuse 03/2019 alusel) artiklites 14 ja 15 on sätestatud lepituskomitee loomine ning selle menetluseeskirjade ja vaidluste lahendamise eeskirjade (vahekohtumenetluse) kehtestamine, et lahendada alalise sekretariaadi ja selle töötajate vahelisi vaidlusi. Lepitamist ja vaidluste lahendamist käsitlevate eeskirjadega kehtestatakse selleks üksikasjalik kord. Sellega seoses on vaja teha ka teatavad muudatused transpordiühenduse personalieeskirjades.

Lisaks käsitleb nõukogu otsuse ettepanek piirkondliku juhtimiskomitee töökorra muutmist. Praegu peab alaline sekretariaat saatma kõik dokumendid laiali kuus nädalat enne piirkondliku juhtimiskomitee kohtumist. Seda ajavahemikku tuleks lühendada nelja nädalani, et võtta arvesse praeguse kuuenädalase tähtjaga seotud probleeme.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Kõnealuste otsuste vastuvõtmine piirkondlikus juhtimiskomitees on vajalik transpordiühenduse alalise sekretariaadi jätkuvaks sujuvaks toimimiseks ja lepingu eesmärkide saavutamiseks. Kuna liit on lepingu osaline, siis on vaja määrata kindlaks liidu seisukoht.

Seoses sellega tuleb meeles pidada, et transpordiühenduse asutamise leping on üks teguritest, mis võib aidata tugevdada piirkondlikku koostööd Lääne-Balkani partneritega, nagu on selgitatud komisjoni esitatud nõukogu otsuse ettepanekus transpordiühenduse asutamise lepingu allkirjastamise kohta [COM(2017)324 final, punkt „Üldine taust“].

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“².

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Piirkondlik juhtimiskomitee on lepinguga, st transpordiühenduse asutamise lepinguga ettenähtud organ.

Aktid, mille piirkondlik juhtimiskomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega aktid. Lepitamist ja vaidluste lahendamist käsitlevate eeskirjadega seoses on piirkondlik juhtimiskomitee volitatud kehtestama alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavad eeskirjad kooskõlas lepingu artikliga 30. Lisaks on lepingu artikli 24 lõike 1 kohaselt piirkondliku juhtimiskomitee ülesanne hallata lepingut ja tagada selle nõuetekohane rakendamine. Mis puutub piirkondliku juhtimiskomitee töökorra kavandatud muudatustesse, siis on juhtimiskomiteel õigus võtta vastu oma töökord kooskõlas lepingu artikli 24 lõikega 5.

Tulenevalt kavandatud eeskirjade iseloomust ja arvestades piirkondliku juhtimiskomitee tegevust reguleerivat rahvusvahelist õigust, sisaldavad need eeskirjad elemente, mis mõjutavad lepinguosaliste ja seega ka liidu õiguslikku olukorda. Seega on nendel eeskirjadel õiguslik toime.

Kavandatavad aktid ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

² Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaaõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

Kui kavandatava aktiga taotletakse mitut eesmärki või reguleeritakse mitut valdkonda, mis on üksteisega lahutamatult seotud ning millest ükski ei ole võrreldes teistega kõrvalise tähtsusega, tuleb erandina nimetada ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaaõigusliku alusena mitu vastavat õiguslikku alust.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Lepingu eesmärgid ja osad puudutavad maantee-, raudtee- ja siseveetransporti, mis on hõlmatud ELi toimimise lepingu artikliga 91, ning meretransporti, mis on hõlmatud ELi toimimise lepingu artikli 100 lõikega 2. Tulenevalt kavandatava akti horisontaalsest laadist hõlmab akt kõiki neid elemente. Kõik need elemendid on omavahel lahutamatult seotud ja ükski neist ei ole võrreldes teistega kõrvalise tähtsusega.

Seepärast moodustavad esildatud otsuse materiaaõigusliku aluse järgmised sätted: ELi toimimise lepingu artikkel 91 ja artikli 100 lõige 2.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikkel 91 ja artikli 100 lõige 2 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees seoses piirkondliku juhtimiskomitee töökorra ja personalieeskirjade muutmisega ning lepituskomitee menetluseeskirjade ja transpordiühenduse alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavate vaidluste lahendamise eeskirjade kehtestamisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91 ja artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit allkirjastas nõukogu otsuse (EL) 2017/1937³ alusel transpordiühenduse asutamise lepingu (edaspidi „leping“).
- (2) Leping kiideti liidu nimel heaks 4. märtsil 2019⁴ ja see jõustus 1. mail 2019.
- (3) Lepinguga loodi piirkondlik juhtimiskomitee lepingu haldamiseks ja nõuetekohaseks rakendamiseks.
- (4) Sel eesmärgil võtab piirkondlik juhtimiskomitee vastavalt lepingu artikli 24 lõikele 5 vastu oma töökorra. Lisaks kehtestab ta transpordiühenduse alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavad eeskirjad kooskõlas lepingu artikliga 30.
- (5) Piirkondlik juhtimiskomitee peab vastu võtma otsuse oma töökorra muutmise kohta, et näha ette lühem tähtaeg päevakorra kavandi ja sellega seotud dokumentide laialisaatmiseks enne komitee kohtumist, otsuse lepituskomitee menetluseeskirjade ja alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavate vaidluste lahendamise eeskirjade vastuvõtmise kohta, et lahendada alalise sekretariaadi ja selle töötajate vahelisi vaidlusi, ning otsuse transpordiühenduse personalieeskirjade muudatuste kohta, mis on vajalikud eespool nimetatud eeskirjade vastuvõtmiseks.
- (6) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel piirkondlikus juhtimiskomitees võetav seisukoht seoses eespool nimetatud otsuste vastuvõtmisega, kuna need otsused on vajalikud alalise sekretariaadi sujuvaks toimimiseks,

³ Nõukogu 11. juuli 2017. aasta otsus (EL) 2017/1937 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta (ELT L 278, 27.10.2017, lk 1).

⁴ Nõukogu 4. märtsi 2019. aasta otsus (EL) 2019/392 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 71, 13.3.2019, lk 1–4).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees võetav seisukoht seoses juhtimiskomitee töökorra muutmise, lepituskomitee menetluseeskirjade ja transpordiühenduse alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavate vaidluste lahendamise eeskirjade vastuvõtmise ning transpordiühenduse personalieeskirjade muudatustega põhineb piirkondliku juhtimiskomitee otsuste eelnõudel, mis on lisatud käesolevale otsusele.

Otsuste eelnõude väiksemates muudatustes võivad liidu esindajad piirkondlikus juhtimiskomitees kokku leppida ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*